

PAPP SIMON ÚJRATEMETÉSE

DR. CSÍKY GÁBOR

Emlékezetes kegyeleti ünnepség színhelye volt a zalaegerszegi Magyar Olajipari Múzeum szoborparkja 1991. október 25-én. A magyar kőolajbányászat megteremtőjére és egyik legnagyobb egyéniségére, *Papp Simon* geológus professzorra emlékeztek és búcsúztak tőle az érintett intézmények — az iparág, a M. T. Akadémia, az Olajipari Múzeum, az O. M. Bányászati és Kohászati Egyesület, a Magyarhoni Földtani Társulat — a kortársak, tisztelők, barátok serege. Ekkor került végre sor Papp Simon és Papp Simonné hamvait tartalmazó urnának a r. katolikus egyház szertartása szerinti örök nyugalomra helyezésére, a múzeumi olajipari szoborparkban levő Papp Simon mellszobor talapzata mellett. Az immár közös nyughely előtt az intézmények képviselői vettek búcsút Papp Simontól és nejétől. Társulatunk képviseletében mint elnök-utód, Kecskeméti Tibor emlékezett, végül mint kortárs geológus, tisztelő-jóbarát, az erdélyi szülőföld nevében magam búcsúztam el Tőle az alábbiak szerint.

Tisztelt gyászoló gyülekezet!

Temetni és emlékezni jöttünk össze, Papp Simon professzor úr, a magyar kőolajbányászat megteremtője és nagy halottja végleges sírjához, ahol végre egymásra talált két szerető szív, férj és feleség, akiket a kegyetlen sors, az embertelenség szakított el egymástól. Most, amikor e sírhelyet körülállva utolsó búcsút veszünk Papp Simontól, tudjuk, hogy nincs más eszközünk a halál legyőzésére, mint a teremtő gondolat hatalma. — Valójában minden élő a holtak művét folytatja, — a cél, megtalálni azt, ami folytatásra érdemes. Az emlékezés a jövőbe is tekint és tervez, nemcsak síremléket, feladatot is; méltót azokhoz, akik a múltból bennünket összetartanak. Bennünket itt, a mai napon Papp Simon emléke hozott össze.

Minden nép történetében vannak olyan személyiségek, akiknek a neve egy-egy korszak nemes törekvéseinek, a nemzeti haladásnak jelképévé válik. De nemcsak a politikai történet őríz ilyen neveket, hanem egy ország tudományos és műszaki fejlődésének, haladásának története is. Ilyen személyiség volt Papp Simon geológus professzor úr is. Hazánk azon nagyjai közé tartozik, aki mint úttörő valami újat és jelentőset, országos érdekűt alkotott, ami keveseknek juthatott osztályrészéül tudomány- és technikatörténetünkben. Eredményekben gazdag, de küzdelmekkel is terhes életpályája korszakokat, világrészeket ível át, sikerek és megpróbáltatások egyaránt kísérik hosszú életútját.

Előttünk áll egy gazdag és példás életpálya, amely megjárta a magasságokat és a mélységeket. Sikereit, eredményeit céltudatos, kitartó, kötelességtudó munkásságának, szaktudásának köszönhetette, mert Horatius szavaival élve, „*Justus et tenax propositi vir*” — „Igaz, szándékában hajlíthatatlan férfi” volt. Nem az alkalom tette nagygyá, mint a katonákat és politikusokat általában, hanem önerejéből vált azzá ami lett, mert akkor egy falusi tanító fiának útját társadalmi erők nem egyengették. Megpróbáltatásai, Galilei-szerű sorsa Galgóczi Erzsébet „*Vidravas*” című regényébe beépítve keltett visszhangot a mai magyar köztudatban. Bebizonyosodott, hogy az állam önmagát csonkítja meg, ha egy polgárából bűnözőt csinál. Elmondhatjuk, amíg Magyarországon kőolajról szó lesz, neve és emlékezete fennmarad. Emberi magatartásával és helytállásával, úgyszintén hazaszeretetével példát mutatott mindnyájunknak. Mi, második hazai olajkutató nemzedék, akik ismertük őt, az embert és a kutatót, tisztelettel idézzük a mester emlékét, és vállalt tanítványi elfogultságon túl, a magyar kőolaj történetének két világháború közötti időszaka vezéralakjának tartjuk. — Az ember születik, majd meghal, — ezek rajta kívül álló dolgok. De, ami a kettő között van — az

élete és műve — ez már rajta is múlik! Papp Simon egész életét egy nagy cél érdekének szentelvén, jelentős és tartós életművet hagyott a magyar népre, mindnyájunkra. Helye ott van a magyar tudomány és technika legnagyobb alkotói között.

Tisztelt professzor úr, szeretett mesterünk, kedves Simon bácsi!

Idéztem emlékedet, mert sorsoddal megelégedve végeztél mindig alkotó munkádat, Kazinczy szellemében, — „Jót s jól!” Emléked köztünk marad, iránymutató példája lesz az új és szebb világot építeni akaró fiatalabb nemzedéknek. Mert életed mindenkor példája lehet mindazoknak, akik a munka és tehetség értékelésének hitével indulnak, s abban bíznak. Mi, idősebbek tapasztalatból tudjuk, fiataljaink pedig meg fogják tanulni, hogy mit tett Papp Simon tudományunkért és szakmánkért. — Idéztem emlékedet, mert előttem lebegnek mostanában Lamarck, a nagy francia természettudós szavai, „...az ember szünte-

nül visszakívánja a múltat, panaszolja a jelent, boldogságát a jövőtől várja, csak ritkán és csak részben lesz elégedett, ha egy világos értelem, a bölcsesség, a filozófia ebben segítségére jön”. Te bizvást elégedett lehettél! „Ember” voltál, ennek az évtizedek óta annyiszor megcsúfolt és minden vonalon vérbe-szennybe borított fogalomnak legszebb, legfennköltebb és kristálytisztán ragyogó értelmében. Búcsúzom tőled Simon bácsi, mindannyiunk — munkatársak, tanítványok, ismerősök, tisztelők, barátok nevében, akik becsültünk, szeretünk Téged. Megtörtént tested nyugodjék békében ebben a földben, melyet műértően vallattál, s amelyhez haló porodban is hű maradsz. Végül búcsúzom Tőled, mint földid, az erdélyi szülőföld és haza nevében is, melyből vétettél, ahol felnőttél, melynek kincseit kutattad. — Isten veled! Nyugodjatok mindketten békében. Áldott legyen emléketek. Ott, majd mindnyájan találkozunk!

Budapest, 1991. október. 25.